

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: TÉMA SMRTI VE VÝUCE NA 1. STUPNI

Autor práce: Bc. Eva ZELENKOVÁ

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Veronika Plachá, Ph. D.

Datum: 11. 5. 2022

Posuzovaná diplomová práce věnuje pozornost možnostem, jak s dětmi na 1. stupni v rámci výuky otevírat témata spojená se smrtí. Teoretická část představuje kvalitní rámec, který uvádí základní témata s tímto spojená. Čerpá z řady aktuálních zdrojů jak českých, tak zahraničních. Některé formulace jsou nejasné, nepřesné, namátkou tvrzení, že všechny uvedené koncepty vývoje porozumění smrti (včetně Říčana) vycházejí z Piageta (viz s. 27). Od 6. kapitola potom uvádí stručně do metodologie výzkumu, v němž autorka čerpá ze svých zkušeností s výukou a třídnictvím 3. – 5. třídy. To, že jde o takto dlouhodobý projekt, nebylo záměrem, nicméně to přispělo ke kvalitě práce. Protože díky tomu autorka s dětmi realizovala řadu aktivit, v nichž o smrti a tématech s ní spojených mohly přemýšlet, aniž byly tématy zcela zahlceny. Osobně nejvíce oceňuji podrobný záznam tří příprav, jejich realizace a zhodnocení. Každá z aktivit byla realizována v jednom školním roce, současně na sebe vhodně navazují, reagují. První téma je spojené s prvními listopadovými dny a různými způsoby oslavy předků, přičemž děti volně ztvárňovaly své asociace k pojmu smrt. Řada obrázků směřovala k násilné, nepřirozené a děsivé podobě smrti. Ve čtvrtém ročníku autorka s žáky četli knihu „Myši patří do nebe“, které tuto brutalitu zcela postrádá. V pátém ročníku, v době distanční výuky, žáci četli náročnější dílo „Bratři Lví srdce“. Autorka stručně zachytila reakce žáků na téma, hodnocení knih, které četli a připojuje i řadu obrázků vztahujících se k uvedeným aktivitám. Toto zhodnocení považuji za velmi inspirativní pro další učitele či vychovatele, protože dokládá dětskou schopnost o těchto tématech přemýšlet, aniž by byly zatíženy nad míru.

Pro svůj výzkum si autorka zvolila jasný cíl a vhodné výzkumné otázky, na které v diskuzi odpovídá a svá zjištění porovnává s jinými studiemi.

Vlastní text práce vznikl poněkud překotně, pod časovým tlakem. Je to patrné zejména na stylistické stránce práce, ale také na podrobnosti analýzy získaných dat a hloubce diskuze. Současně je práce výjimečná právě délkou výzkumu a snahou alespoň nějak čtenáři zprostředkovat výsledky jednotlivých aktivit. Proto navrhuji hodnocení **výborně**.

Otázky k obhajobě: V práci je věnována pozornost reakcím dětí; ač je několika místech uveden velmi letmý odkaz na jejich rodinné zázemí, nenalezla jsem zmínky o reakcích rodičů Vašich žáků na tyto hodiny. Máte nějaké zprávy o tom, jak o výuce děti mluvily doma a jak rodiče reagovali?

U záznamů první aktivity uvádíte, že dva chlapci reagovali pláčem a také jedné dívce se chtělo plakat. Jak jste na toto reagovala, co by Vám pomohlo, co byste doporučila jiným pedagogům, kteří by se setkali s touto reakcí?